2024/1980

16.7.2024

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2024/1980,

annettu 15 päivänä heinäkuuta 2024,

Euroopan rauhanrahastosta rahoitettavasta avustustoimenpiteestä Beninin asevoimien tukemiseksi tappavan voiman aikaansaamiseen suunnitelluilla puolustustarvikkeilla

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 41 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvoston päätöksellä (YUTP) 2021/509 ([1]) perustetaan Euroopan rauhanrahasto, jäljempänä ”rauhanrahasto”, jonka avulla jäsenvaltiot rahoittavat unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla toteuttamia toimia rauhan säilyttämiseksi, konfliktien ehkäisemiseksi ja kansainvälisen turvallisuuden lujittamiseksi perussopimuksen 21 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla. Päätöksen (YUTP) 2021/509 1 artiklan 2 kohdan nojalla rauhanrahastoa käytetään rahoittamaan erityisesti avustustoimenpiteitä, kuten toimia, joilla lujitetaan kolmansien valtioiden sekä alueellisten ja kansainvälisten järjestöjen sotilaallisiin ja puolustusasioihin liittyviä valmiuksia.

(2) Guineanlahden rannikkovaltioiden eli Ghanan, Norsunluurannikon, Beninin ja Togon pohjoisosissa turvallisuustilanne on heikentynyt Sahelin keskiosaan vaikuttavan kriisin vuoksi.

(3) Turvallisuusympäristön heikentyessä laajemmalla alueella on tärkeää vahvistaa Beninin puolustus- ja turvallisuusjoukkoja vakauttamistoimien mahdollistamiseksi ja tukemiseksi kyseisessä maassa. Tässä yhteydessä, ja täysin tiedostaen sen, että kyseisessä turvallisuusympäristössä tarvitaan yhdennettyjä toimia, pitkäaikaisen rauhan ja turvallisuuden varmistaminen Beninissä on yksi unionin keskeisistä painopisteistä.

(4) Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja vastaanotti 5 päivänä tammikuuta 2024 Beniniltä pyynnön, että unioni avustaisi Beninin asevoimia koulutuksessa käytettävillä ammuksilla ja operatiiviseen käyttöön tarkoitetuilla pienaseilla, jotta voitaisiin vahvistaa Beninin pohjoisosaan Mirador-operaation puitteissa lähetettävien sotilasyksiköiden lähettämistä edeltävää koulutusta ja operatiivisia valmiuksia niin, että voidaan hillitä Burkina Fasosta ja Nigeristä peräisin olevien valtiosta riippumattomien aseellisten ryhmien muodostaman uhan laajenemista sekä torjua ja vähentää kyseisten ryhmien mahdollisuuksia tehdä terrori-iskuja.

(5) Avustustoimenpiteet on määrä toteuttaa ottaen huomioon päätöksessä (YUTP) 2021/509 vahvistetut periaatteet ja vaatimukset, erityisesti noudattaen neuvoston yhteistä kantaa 2008/944/YUTP ([2]), sekä rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti.

(6) Neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut suojelemaan, edistämään ja toteuttamaan ihmisoikeuksia, perusvapauksia ja demokratian periaatteita sekä lujittamaan oikeusvaltiota ja hyvää hallintotapaa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan, ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja kansainvälisen oikeuden, erityisesti ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Perustaminen, tavoitteet, soveltamisala ja kesto

1. Perustetaan Beniniä, jäljempänä ”tuensaaja”, hyödyttävä Euroopan rauhanrahastosta, jäljempänä ”rauhanrahasto”, rahoitettava avustustoimenpide, jäljempänä ”avustustoimenpide”.

([1]) Neuvoston päätös (YUTP) 2021/509, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, Euroopan rauhanrahaston perustamisesta ja päätöksen (YUTP) 2015/528 kumoamisesta (EUVL L 102, 24.3.2021, s. 14).

([2]) Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99).

2. Avustustoimenpiteen tavoitteet ovat seuraavat:

a) parantaa Beninin asevoimien valmiuksia suojella Beninin alueellista koskemattomuutta ja suvereniteettia ja sen siviiliväestöä sisäisiltä ja ulkoisilta hyökkäyksiltä;

b) edistää rauhaa ja vakautta alueella.

3. Edellä 2 kohdassa vahvistetun tavoitteen saavuttamiseksi avustustoimenpiteellä rahoitetaan seuraavantyyppistä kalustoa, joka on suunniteltu tappavan voiman aikaansaamiseen:

a) ammukset, jotka on tarkoitettu Beninin pohjoisosassa sijaitsevien Beninin asevoimien yksiköiden lähettämistä edeltävää koulutusta varten;

b) pienaseet Beninin asevoimien yksiköille, jotka on lähetetty Beninin pohjoisosaan Mirador-operaation puitteissa operatiivisiin tarkoituksiin.

4. Avustustoimenpiteen kesto on 24 kuukautta tämän päätöksen hyväksymispäivästä.

2 artikla

Rahoitusjärjestelyt

1. Avustustoimenpiteeseen liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje on 5 000 000 euroa.

2. Kaikkia menoja hallinnoidaan päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti.

3 artikla

Järjestelyt tuensaajan kanssa

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä ”korkea edustaja”, tekee tuensaajan kanssa tarvittavat järjestelyt sen varmistamiseksi, että tuensaaja noudattaa tässä päätöksessä asetettuja vaatimuksia ja ehtoja edellytyksenä avustustoimenpiteen mukaisen tuen antamiselle.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä, joilla tuensaaja velvoitetaan varmistamaan, että

a) avustustoimenpiteestä tuetut Beninin asevoimien yksiköt noudattavat asiaankuuluvaa kansainvälistä oikeutta, erityisesti ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta;

b) kaikkea avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta käytetään asianmukaisesti ja tehokkaasti niihin tarkoituksiin, joita varten se on annettu;

c) kaikkea avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta huolletaan riittävästi sen käyttökuntoisuuden ja operatiivisen käytettävyyden varmistamiseksi omaisuuden elinkaaren aikana;

d) avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta ei menetetä eikä siirretä ilman päätöksen (YUTP) 2021/509 nojalla perustetun rahastokomitean suostumusta muille kuin kyseisissä järjestelyissä yksilöidyille henkilöille tai yhteisöille sen elinkaaren lopussa.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä avustustoimenpiteen mukaisen tuen keskeyttämisestä ja lopettamisesta, jos tuensaajan todetaan rikkoneen 2 kohdassa vahvistettuja velvoitteita.

4 artikla

Täytäntöönpano

1. Korkea edustaja on vastuussa tämän päätöksen täytäntöönpanon varmistamisesta päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti, noudattaen rauhanrahastosta rahoitettavia avustustoimenpiteitä varten tarvittavien toimenpiteiden ja valvonnan arvioimista ja määrittämistä koskevaa yhdennettyä menetelmäkehystä.

2. Edellä 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen toimien täytäntöönpanosta huolehtii *Défense Conseil International* – DCI Group.

5 artikla

Seuranta, valvonta ja arviointi

1. Korkea edustaja seuraa, että tuensaaja noudattaa 3 artiklassa vahvistettuja velvoitteita. Kyseisen seurannan avulla saadaan tietoa 3 artiklassa vahvistettujen velvoitteiden rikkomisen asiayhteydestä ja riskeistä, ja se auttaa ehkäisemään tällaisia rikkomisia, mukaan lukien ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkaukset avustustoimenpiteestä tuetuissa Beninin asevoimien yksiköissä.

2. Laitteiden ja tarvikkeiden toimituksenjälkeinen valvonta järjestetään seuraavasti:

a) toimituksen todentaminen, jossa loppukäyttäjänä toimivat asevoimat allekirjoittavat rauhanrahaston toimitustodistukset omistusoikeuden siirron yhteydessä;

b) raportointi, jossa tuensaaja raportoi vuosittain avustustoimenpiteen puitteissa toimitettujen tarvikkeiden avulla toteutetuista toimista ja yksilöityjen tavaroiden inventaariosta, kunnes poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea (PTK) ei enää katso tällaista raportointia tarpeelliseksi;

c) tarkastuskäynnit, joiden yhteydessä tuensaajan on määrä antaa korkealle edustajalle ja tilintarkastuslautakunnan jäsenille pyynnöstä mahdollisuus päästä tekemään paikalla tarkastuksia ja tilintarkastuslautakunnan tarkastuksia.

3. Korkea edustaja suorittaa avustustoimenpiteen päätyttyä loppuarvioinnin, jossa arvioidaan, onko avustustoimenpide edistänyt 1 artiklan 2 kohdassa vahvistetun tavoitteen saavuttamista.

6 artikla

Raportointi

Korkea edustaja antaa täytäntöönpanokaudella PTK:lle puolivuosittaiset selvitykset avustustoimenpiteen täytäntöönpanosta päätöksen (YUTP) 2021/509 63 artiklan mukaisesti. Avustustoimenpiteiden hallinnoijan on ilmoitettava säännöllisesti päätöksellä (YUTP) 2021/509 perustetulle rahastokomitealle tuloista ja menoista kyseisen päätöksen 38 artiklan mukaisesti, myös toimittamalla tiedot osallistuvista toimittajista ja alihankkijoista.

7 artikla

Keskeyttäminen ja lopettaminen

1. PTK voi päättää keskeyttää avustustoimenpiteen täytäntöönpanon kokonaan tai osittain päätöksen (YUTP) 2021/509 64 artiklan mukaisesti.

2. PTK voi suosittaa, että neuvosto lopettaa avustustoimenpiteen.

8 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 15 päivänä heinäkuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

NAGY I.